

ALERTA

Portavoz del partido
Radical Socialista
de Olot y su comarca

(Adherido al partido
Radical)

Redacción y Administración: Centro Radical Socialista

20 CTS.

Año I

Olot 27 Junio 1931

N.º 4

№ 4656.

problemas sociales

III

No pretendemos romper con la propiedad privada y hacer de ella un bien común, lo que sí queremos, porque es necesario para mejorar las condiciones ominosas en que vivimos, es *condicionarla*, y para ello no creemos necesarias ciertas formas violentas de la agitación obrera, ni opinamos, como Kantsky, que el capitalismo no puede ser abolido fragmentariamente. Creemos que un Gobierno demócrata y de normas radicales podría evitar la miseria del pueblo, creando una organización nueva que contenga a la nueva fase económica del momento.

La intensificación de la industria ha de ser debida al desarrollo de la agricultura y vice-versa, porque una y otra son las ramas vitales de la Nación y no pueden sostenerse sinó fuertemente entrelazadas.

La agricultura, objeto de éste capítulo, no ha obedecido, en España, a la palanca impulsora de la civilización y de ello culpamos la incapacidad o negligencia de los gobernantes que no han querido dar la importancia que merece el problema de la agricultura acometiéndolo bajo su aspecto básico, o sea: el de la propiedad de la tierra.

«No se trata, dice Elías Fité, de que el Estado expropie y abone el valor de lo expropiado, sinó que no haya un campesino

que, por falta de tierra, tenga que emigrar de su pueblo, yendo al extranjero o refugiándose en una ciudad, mientras existen miles y miles de hectáreas de terreno abandonadas completamente, sin recibir la acción bienhechora de la mano del hombre».

Queremos, de momento, reconocer la propiedad individual, pero negamos el *derecho* al propietario de hacer de las tierras cuanto le antoje, si ese antojo es dejarlas incultas y, por lo mismo, improductivas, cuando la producción de la tierra puede ser artículo de compra-venta, pero en ningún modo materia supeditada al capricho destructivo de algún gran señor. Así, pues, al *derecho* de la propiedad se debe imponer el *deber* de cultivar las tierras, pues, como ha dicho nuestro jefe, D. Alejandro Lerroux, «nadie tiene derecho a decir que un trozo de tierra le pertenece, sinó lo fecunda con su trabajo».

¿Es justo que el conde de Güell posea 19.000 hectáreas de tierra en Alamin solamente? ¿Cómo puede cuidar, el conde de Revilla, los 21 cortijos que posee en Iznájar?

Ciento cuarenta y siete grandes terratenientes tienen en sus manos más de un millón de hectáreas de tierra, la mayoría de las cuales destinadas a cotos de caza o a dehesas para la ganadería, forman parte de las 19.353.543 hectáreas de terreno baldío que tiene España.

¡Y pensar que mirando estos millones de terreno inculto, miles de obreros del campo mueren de hambre junto a la riqueza y el impudor de los propietarios!

El régimen de la propiedad agraria, leemos, hasta ahora imperante, ha sido un robo consentido y perpetrado por la Monarquía y sus hordas feudales.

La República debe acometer este problema, esencial para la prosperidad nacional y para alivio de los males y angustias de los trabajadores del campo, encargando a su Comisión interministerial que al redac-

tar su Ponencia tenga como problema capital la cuestión agraria, que legisle en favor de las vías de comunicación de gran eficacia para el desarrollo de la agricultura, en pro de las obras de irrigación, que fomenten las pequeñas industrias agrícolas, la economía forestal, las cajas de crédito y los seguros contra las calamidades meteorológicas.

De la tardanza de enfocar estos problemas depende la salud de la República.

URBANO ROSSELLÓ.

(Seguirá).

josé puig de asprer

El nombre de José Puig de Asprer es, para los que seguimos con interés la vida de estos conductores de masas, la evocación de un batallador infatigable, de una voluntad inquebrantable; es la personificación de la fuerza y el prestigio.

No necesita nuestro candidato radical, de nuestra presentación; de todos es conocida su actuación como defensor de las clases atropelladas y el entusiasmo de toda su vida hacia todo lo que destellaba algo de Libertad y Justicia.

El nombre de José Puig de Asprer completa la candidatura de las izquierdas republicanas y, seguros que en nada desmerece del historial político de sus coaligados, para satisfacción de nuestros lectores publicamos su biografía:

José Puig de Asprer, nació en Barcelona, en 24 de Agosto de 1870. Estudió la carrera de Derecho en la Universidad de Barcelona, en la que obtuvo diversos premios y el grado de licenciado en 27 de Noviembre de 1890. En la Universidad de Madrid obtuvo el grado de Doctor en Derecho, como el de licenciado con nota de sobresaliente en 17 de Febrero de 1892. Fué miembro del Claustro extraordinario de la Universidad de Barcelona, y lo es actualmente de la de Madrid.

Ejerce la profesión de abogado desde 1891.

Honróse con la amistad de Vallés y Ribot y Baldomero Lostan, y, al llegar a Barcelona el señor Lerroux, militó a su lado en la Unión Republicana, habiendo sido uno de los fundadores del Partido Republicano Radical, de cuya Junta Municipal fué vicepresidente.

Este Partido llevóle al Ayuntamiento de Barcelona en 1909. Como concejal, fué teniente de Alcalde, presidente de la Junta de Museos y de Reformas sociales de Barcelona, de la Comisión de Colonias escolares y escuelas de bosques y de la Comisión del Ayuntamiento de Barcelona que representó a dicha ciudad en Buenos Aires en el Centenario Argentino.

Fué diputado provincial de Barcelona, habiendo sido jefe de la minoría radical en la Diputación provincial y en la Mancomunidad de Cataluña y vocal del Consejo de Pedagogía.

Son innumerables las conferencias que ha dado y los mítines en que ha tomado parte en asuntos políticos, sociales y culturales.

Como letrado puso su toga al servicio del pueblo, habiendo defendido a obreros perseguidos, en ruidosos procesos, desde 1894 en adelante.

Fué miembro de la Comisión revisionista del proceso de Montjuich y de la Liga de Defensa de los Derechos del Hombre. Es presidente honorario de diversas entidades republicanas.

Fué candidato a diputado a Cortes por Sabadell en 1909 y por Barcelona en 1919.

En 1919, con ocasi3n de defender ante la Audiencia de Barcelona a obreros a quienes se pedía la pena de muerte, fué, con otros abogados, desp3ticamente detenido en la misma Audiencia y antes de terminarse las sesiones del juicio oral, siendo conducido al crucero «Extremadura» anclado en el puerto de Barcelona, donde permaneci3 28 días. Al siguiente ańo, por el precedente de la anterior detenci3n, fué detenido de nuevo, conducido con otros abogados y varios obreros al castillo de Montjuich y encerrado en uno de sus calabozos. Al cabo de seis días, con los aludidos abogados, fué trasladado a la Prisi3n de Barcelona. Durante la traslaci3n, que, como la subida al castillo, hubo de ser a pié, al llegar a la ciudad, el pueblo vitore3 a Puig de Asprer y a Guerra del Ríu, y la guardia civil que conducía a los detenidos, para evitar que siguiera la manifestaci3n de simpatía, apunt3 las armas contra los mismos.

Una vez en la Prisi3n, como pidiera el seńor Puig de Asprer ser trasladado varios días a la Audiencia para asistir como defensor a las vistas y juicios que tenia seńalados le fué concedida la libertad bajo la custodia de un agente de vigilancia que le acompańaba, hasta que fué confinado a Madrid, bajo igual vigilancia.

Al cesar la orden de confinamiento regres3 a Barcelona, y, para evitar la tercera detenci3n y adivinando la pr3xima promulgaci3n de ley de

fugas, traslad3 su residencia y su bufete a Madrid.

En Madrid, adicto, como siempre, a la política de Don Alejandro Lerroux, ingres3 como socio en la Casa del Pueblo Radical y la Casa de la Democracia Republicana, tomando parte en los actos en las mismas organizados. Al ser reorganizados los elementos, dispersos durante la Dictadura, del Partido Radical en Madrid, fué nombrado presidente de la Junta Municipal cargo en el que fué reelegido y desempeńa en la actualidad. Pertenece a la Junta Nacional de Alianza Republicana.

Es primer vicepresidente de la Sociedad Econ3mica Matritense de Amigos del País; presidente de la Instituci3n de Amigos de la Enseńanza de Madrid; Académico profesor de la Academia Nacional de Jurisprudencia y Legislaci3n; consejero y fundador del Colegio de Doctores de Madrid y de la Asociaci3n espańola de Derecho Internacional; miembro de la «International Law Association», de Londres; vocal de la Junta Municipal de 1.ª enseńanza de Madrid; consejero del Patronato de la Universidad central, a propuesta de la Federaci3n de Colegios Doctorales, consejero de los Centros Comerciales Hispano marroquíes, y secretario general del Instituto Hispano Americano de Relaciones culturales de Madrid. Fund3 tambi3n el Casal Catalá de Madrid.

Al ser proclamada la Rep3blica, fué nombrado por el Gobierno provisional Gobernador civil de L3rida.

el miting de l'ideal - park

Dimarts dia 22 del corrent tingué lloc el miting de propaganda electoral de la nostra candidatura. L'acte es celebrà a l'Ideal-Park, on la concurrència fou tant nombrosa que més de mil persones quedàren fora forçosament les quals quedàren així mateix satisfetes d'haver sentit l'eloquència dels oradors, gràcies als altaveus col·locats a l'efecte.

El delegat de Foment Ramón Aubert obrí l'acte i el succeí en l'ús de la paraula el nostre jove alcalde En Joan de Garganta i mentres aquest parlava es produí un incident que degut a la serenitat de la concurrència no tenim de lamentar un jorn de dol. Quan l'orador parlava dels Estatuts de la Generalitat una veu interrompent cridà:

—Nosaltres volem l'independència de Catalunya.

Del grup que sortí la veu el públic reconegué En Jaume Compte, un dels encartats en l'afer de Garraf, que la tarda del mateix dia, en varies converses, havia pronosticat un aldarull i pretengué fer sortir els pertorbadors, però aquest resistiren i Compte treguent una pistola automàtica disparà dos trets sense ferir a ningú, degut, segurament, d'haver-li fet desviar el braç.

Algú inicià un aplauso i els ànims s'apaciguaren continuant l'acte amb gran entusiasme de la concurrència que ovacionà als oradors i candidats senyors Carrasco, Santaló, Quintana de León i Puig d'Asprer.

* * *

Ara un petit comentari per escatir les responsabilitats.

¿Hem de creure que En Jaume Compte era un exaltat d'una idea o simplement un provocador?

Per nosaltres, que sabem que al despatx de l'advocat Ramón Xifra i Riera de Figueres es tingué una reunió secreta, en la qual hi assistiren varis dels que varen interrompre el discurs d'En Garganta, creiem que En Jaume Compte va venir a Olot exclusivament per provocar l'ordre i provocar un conflicte.

Per nosaltres, que varem presenciar certes sortides ansioses en un balcó que dona a la plaça de

la República, i pertanyent a un local montat fa poc per agència electoral, creiem que En Jaume Compte era pagat per embrutir la corrent de simpatia que acompanya als nostres candidats.

Això i el caràcter *matonisme* en que es presentaren els quatre senyorets *del barret de palla*, ens fan creure que En Jaume Compte al presentar-se com a candidat de l'«Estat Català» va buscar excusa per atenuar o disfressar els fets que es proposava realitzar.

A Olot En Jaume Compte perdé per sempre més la simpatia que va crear-se com a màrtir d'un ideal.

B. P.

versos mal fets

*Pocs dies falten,
hores sols manquen
d'obrir les urnes
als ciutadans;
un deure et crida
a tu enseguida
d'obrir les urnes
als ciutadans.*

*Es presentar-te,
sense cridar-te,
i dar al urna
el teu ideal;
pensant qu'hi ha homes
d'idees bones
qu'entren en lluita
pel teu ideal.*

*Als de la dreta,
pobre genteta,
la papeleta
deus refusar;
que lo qu'importa
es fer més forta
la part d'esquerra
que deus votar.*

*Gent esquerrana,
republicana
que ja votares
un altre dia;
i aixís demostres,
votant els nostres,
que no desitjes
la monarquia.*

*Pensa de qu'ara
la llei t'empara
i que disfrutes
de llibertat;
i que si votes
els cinc idiotes
que sens vergonya
s'han presentat:*

*Torna l'Anido,
aquell bandido
que posà Espanya
amb un dol gran,
la dictadura
que t'assegura
matar-te a trets
o bé de fam.*

SERRA.

a l'aguait

Hem rebut un article, firmat d'una persona de tota solvència moral i política, criticant un colega local i, encara que la Redacció de ALERTA estigué en plena conformitat amb l'autor del esmentat article no li dona publicitat per evitar una interpretació desfetista, de la nostra publicació.

L'arxivem per fer-ne us en millor ocasió que, per el que veiem, no deixarà de presentar-se.

Demà a la nit serà festa nacional, festa republicana, de republicans de marca patentada.

Per els republicans nou nats, però vells i eterns monàrquics, serà una nit de dol.

De dol, perquè serà l'enterrament de les esperances que, ¡ai pobrets!, posarén amb el retorn de la raça borbònica o bubònica.

El mestre Bastons de cân Bastans criticava l'Alcalde per no haver-se assegurat d'un piquet de guardies civils al miting del Teatre.

Per això no els deixarem governar mai a ell ni els seus, per l'abús que farien de la força armada.

Potser si que serà el mestre Bastons de cân Bastans el primer que rebrà la bastonada diumenge.

Dimarts quedarem com *la mujer de Lot*: pretrificats, al veure D. Nicanor Marulls formant part de la comitiva que acompanyava els nostres candidats.

El perdonem perquè el pobre home potser va creure que anavem a fer un altre àpat-homenatge a n'En Dolfo Puig.

O que anavem a un casament de criatures de 50 anys.

O que anavem a cantar la Marina a alguna taverna.

Estàvem al costat de En Jacint Estela quan digué:

—Massa República, nombren massa vegades la República.

Es clar, ell preferiria oir parlar de la Monar-

quia i nosaltres per contentar-lo en parlarem.

—La Monarquia sols la desitjen quatre explotadors fluixos de consciència.

Un dels oradors aconsellà de votar i quedar-se a l'aguait a la porta disposats a defensar els nostres ideals de la religió.

Pobrets! Recordeu-vos d'En Jaume Compte. Nosaltres també i serem a l'aguait.

Un altre orador exposà que feia un gran sacrifici de presentar-se candidat.

Lo pitjor del cas, que serà un sacrifici inútil el seu.

Conjunció Catalanista Republicana de Dreta.
Deu vos ampari germanets.

En la contesta que ens fa En Gandumbes per mitjà d'«Acció Ciutadana» diu que no creu que el nostre periòdic sigui molt llegal.

Encara una altra d'equivocada, Ramonet. ¡A veure si feràs com En Cambó, que no n'ha encertada ni una!

Els nostres lectors són gran majoria d'Olot.

Són tots aquells que, víctimes de l'encurria patronal es senten un bon troç revolucionaris.

I a Olot ja són molts.

Dimecres tingué lloc al «Centre Catòlic» un míting electoral dels candidats de Dreta.

Assistiren a l'acte 213 persones, comprés els oradors, els porters, la Junta i sis redactors de ALERTA.

Al miting de les Esquerres passàvem de 5 mil

Com era d'esperar: l'ordre, la religió, el patrimoni social, la família, etc., tot va sortir de la boca dels oradors.

Discursos buits; confessions de moribonds; esgarrapades de desesper, paraules angelicals. Res.

Passant pel carrer sentirem aquesta conversa:

—No sé que ho fa, no puc dormir les nits.

—Fes-te sereno i dorm de dies.

—No he tingut mai l'influència d'En Dolfo, ni tinc cinquanta anys encara.

—Ves al cine.....

—Tampoc puc dormir...

—Compra «El despertador» doncs, i llegeix la «Borsa acolorida».

—Vols dir que dormiré?

—Es radical.

En Gandumbes ens digué molt i no ens ha dit res.

El seu secretari té molta literatura.

No hi ha com passar uns dies a Banyoles per convertir-se... en defensor de familiars.

Però aquest secretari, a més de Banyoles, també deu haver estat a Castella perquè sap aquell refrà: *a los míos con razón y sin ella*.

En Lloret, el camarer d'En Niceto, va donar un cop de puny a un dels perturbadors del miting del teatre, mentres era conduit a l'Hospital.

Un olotí va donar tres cops de puny a En Lloret. Aixís va cobrar els interessos i tot.

En Benjamí també va rebre un truc.

I En Benjamí no s'ho mereixia.

Menys mal que *el agresor* li va pagar una cerveza després, però el cop al cap En Benjamí encara el guarda.

Protestem de tots aquells *matons* de darrera hora que, amb excuses de guardar l'ordre, feien de perturbadors.

La serenitat de l'alcalde, En Joan de Garganta, i d'En Ramón Aubert, evitaren un jorn de dol.

La nostra més coral felicitació.

Demà cada ciutadà de la República té el deure de vetllar per l'ordre i per la victòria dels bons.

Però s'ha de tenir en compte que les violències i exaltacions no proven res en favor de la ciutadania.

Es desmenteix que Mossen Mir deixi la redacció de «La Traïció» per a passar a la direcció del sinònim «Al tanto».

Al cas de decidir-se a deixar a col·laborar amb el noi Lloses passaria a la Redacció d'«Acció Sevillana» a on s'hi trobaria amb dos, almenys, vells amics: d'aquells que el *padre* Ballet s'emportà a Banyoles a fer exercicis.

Ara Plà (i coral) que En Sacrest podrà tractar les qüestions religioses.

Ciutadà: Reflexiona bé, quan votis, a qui votes. I pensa que del teu vot dependeix la definitiva consolidació de la República.

Sabem d'un Ayats que fou un revolucionari i en coneixem un que es un reaccionari.

Si són parents, com es degenera la raça!

Extensa varietat de Perfums de Molineaux, Guerlain, Coty, Patou, Houbigant, D'Orsay etc. Gran assortit de polvos, locions, cremes i tintures per cabell.

= PERFUMERIA LLACH =

La Perfumeria *chic*.

La Perfumeria de la distinció.

¡Compreu-hi avui mateix!

Es troben dues beates:

—Estic horroritzada, diu la més mal-carada, el meu confessó m'ha dit que si guanyaven les esquerres tancarien totes les esglésies.

—Si, però el meu m'ha confiat que de perdre les dretes farien la revolució.

Aquesta conversa, ben autèntica, tingué lloc en una cantonada del carrer de Clivillers.

de la comarca. - De Santa Pau

En Juanola tingué la monàrquica poca vergonya de presentar-se al nostre candidat Puig d'Asprer.

No sabem quines paraules usà però no saltres d'haver-lo presentat hauria sigut de la següent manera:

—Tinc el mal gust de presentar-li En Juanola, secretari del poble i taverné de pagesos. Monàrquic fins avui i gran amic del Rector del poble, que junt en dos consellers municipals, fan treballs en contra de la candidatura republicana.

I En Puig d'Asprer li hauria escopit a la cara.

VACANT

Recordeu-vos

La casa que té i ven més
PERSIANES és la de

Josep Vives

Maagtzems d'esparteria i
palmeria := Fàbrica d'es-
combres := Novetats en
persianes de fantasia del
país i extranger : Es pin-
ten i arreglen les usades

Despatx: Amargura, 1

Magatzem: Olm, 8

~ OLOT ~

OLOTINS!

Al baixar a Figueres diri-
giu-se a cà La Teta, on per
menjar trobareu un servei
esmerat i econòmic.

Davant l'Agència
d'autos d'Olot
«cân Saraya»

Comerç de grans i vins de totes classes

— DE —

ESTEVE HOSTENCH TRASFÍ

Extens assortit de vins de
taula Dorats i Negres, en
calitats molt superiors i a
preus reduïdíssims.

Seleccions de vins de Xerez, Mà-
laga, Moscatells, Rancis i
altres. — Xampany garantit
de cava "Lincoln".

Vermouth Cinzano i Aperitíu "Monja-Quina"

Magatzem i Despatx: Carrer de Girona, 8. OLOT

BALDOMERO PUJOL

PINTOR DECORADOR

SAN RAFAEL, 11

OLOT

Magatzem de Novetats
CASA NYERA
~ DE ~
JOAN GUITART

La casa de les **MODES**

Sempre les darreres **NOVETATS**

Carrer de l'Aigua, 10

OLOT

CALÇATS ROVIRA

I LA
CASA DE LES
MITGES

Es la casa de les novelats,
la més important de la pro-
vincia i la que ven més barat

Actualment **GRAN EXPOSICIÓ**
DE

CALÇATS BLANCS

Les mes grans novelats en
MITGERIA, CULOTS i COMBINACIONS,
GUARDAPOLS, IMPERMEABLES
aixís com les mes grans
existències en

CABASSOS i devantals de HULE,
ARTICLES DE FUTBOL
sols les trovareu en aques-
tes cases.

GRANS REGALS

a tots els compradors

OLOT - Sant Esteve, 6 i 10 - OLOT

Telèfon 60